

NAIT SOEZ'N

ORGAAN VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND
MRT 1978 7^eJAARGANG NR. 5 50CT

STOP de neutronen BOM

19 maart: demonstratie

1 miljoen handtekeningen. In de vorige editie van deze krant vroegen we ons al af of we dat aantal handtekeningen tegen de invoering en de in produktie-name van de neutronenbom (of wapen, zo U wilt) voor de demonstratie van de 19e wel zouden halen.

Dat dat aantal gehaald is, noodsaakt een aantal aantekeningen bij de politieke constellatie rond de N-bom.

Een aantal maanden reeds loopt de aktie (als een trein), en dat heeft tot gevolg gehad dat nu eindelijk de pers, de 2e kamer en de regering niet meer om het protest van de bevolking heen konden. Sterker nog: de N-bom-aktie heeft geleid tot een duidelijke breuk tussen de 2 regeringspartijen CDA en VVD. Maar de parlementaire situatie is toch nog mistig: een PvdA-motie tegen de N-bom werd (mede om partij-politieke redenen van het CDA) verworpen. Hetzelfde gold voor een CDA-motie tegen de N-bom (al was het nu de PvdA die om partij-politieke redenen tegen stemde). De VVD nog altijd de (luguber) lachende derde; de enige voorstander van de N-bom. ("z8 hunaan, je gaat er al-

Zie pag. 2

in dit nummer:

666

Schokkend nieuws op pagina 3: van de vorig jaar ingestelde 11 stops was bij 8 richtingen het effect dat er 666 studie plaatsen openbleven.

Albert Jansen werkt dat argument uit, en koppelt het aan de huidige stops-perikelen, en de anti-stopsakties die er gevoerd worden.

Vrij

Vrije Natuurkunde, wat is dat? Op pagina vijf legt natuurkunde-student Jaap Oudman uit waarom de GSB-aktiegroep aldaar een studie-richting Vrije Natuurkunde wil, en wat ze eraan doet. Wetenschap en samenleving; hoe hoog zijn de ivoren torens bij W&N?

BRD

Op de middenpagina aandacht deze keer voor het ontluikende neo-fascisme bij onze Oosterburen.

Hoe veel neo-fascistische cellen zijn er, hoe werken ze en wat is hun kracht?

Op de pagina's zes en zeven een poging tot beantwoording van deze vragen.

Vrouwendag

8 Maart, internationale vrouwendag.

Op bladzijde negen een artikel waarin de geschiedenis, de betekenis en de huidige opzet van de internationale vrouwendag belicht wordt. Over emancipatie en vredesstrijd.

Verder

Verder in dit nummer:

- Bij psychologie onrust rond de benoeming van een GSB-er in het Dagelijks Bestuur van de subfaculteit. Pagina 8.
- 29 maart a.s. verkiezingen voor de provinciale Staten. Pagina 10.

Stops

666 mensen teveel 'afgeschrokken'

Steeds hogere aantallen stops worden er de laatste tijd genoemd. Waren het er vorig jaar nog 11, voor dit jaar wordt er al gepraat over 16, ja zelfs 18, studentenstops.

Het komend jaar dreigen daardoor meer dan 5500 mensen afgewezen te worden voor de studie van hun keus. Vorig jaar waren dat er 2822, en daar moet je nog 4972 mensen bij optellen die zich wel aangemeld hadden, maar zich -ook vanwege de stop- hadden teruggetrokken.

In N.S. nr. 4 (1978) is reeds uitgebreid op de argumenten tegen de stops ingegaan: de sociale selectie en externe democratisering die in gevaar komt (ook kinderen uit arbeidersgezinnen moeten kunnen studeren); het structureel worden van stops die als "noodmaatregel" waren afgekondigd; het false argument van de werkloosheid onder academici en de invloed van de regering op de werkgelegenheid van de academici.

Ook moet er gewezen worden op de neerwaartse druk op de arbeidsmarkt: VWO-ers die de plaats van

HAVO-klienten etc. Waar je uitkomt is in het onzalige dal van de mensen met de laagste opleidingen die in de W.W. komen.

Daar komt nog bij het argument van de "onbenutte capaciteit". De capaciteiten die vorig jaar door de studierichtingen werden gehanteerd, werd voor 666 plaatsen onbenut gelaten. 666 mensen extra hadden kunnen gaan studeren in een stops-richting:

122 Neerlandici, 96 biologen, 54 farmaceuten, 74 fransosen en 221 mensen voor de L.H. in Wageningen. Daaruit blijkt dat er voor 8 van

de 11 richtingen die vorig jaar een stop kenden, deze in de praktijk niet nodig bleek. De enige functie die de stops zo vervullen was een afschrikfunctie: 4972 studenten trokken zich terug, en dat bleek later niet nodig te zijn!!

Het moet echter duidelijk zijn dat stops principieel onaanvaardbaar zijn: wie niet wil dat de universiteiten tot een elite-instelling verworden is tegen de stops. Meer personeel en middelen; op-hoging van de capaciteiten, een vrije instroom: dat is de enige remedie tegen de stops.

Onder de eisen wordt door de GSB op de universiteiten een handtekeningactie gevoerd die erop gericht is de UR en de Academische Raad onder druk te zetten, om Pais duidelijk te maken, dat stops niet geaccepteerd worden.

Op 23 maart vergadert de U-raad over de stops: zorg dat je er bij bent!

1977/1978

	kap.	aanmel.	terug- getr.	afge- wezen.	on- be- nut
medicijnen	1805	5405	1420	2180	-
farmacie	272	267	49	--	54
tandheelkunde	465	821	328	28	--
dierengeneeskunde	175	1014	225	614	--
biologie	895	1217	418	--	96
geschiedenis	884	1626	756	--	13
kunstgeschiedenis	440	686	304	--	58
nederlands	941	1305	486	--	122
engels	587	1035	476	--	28
frans	403	571	242	--	74
wageningen	830	877	268	--	211
Totaal	7697	14.825	4.972	2.822	666

Als sociale wetenschappers zich in de 'inspraak' verslikken PAW: niet terug naar vijftiger jaren

"Wie elke kans tot minimalisering van het aantal studenten dat lid mag worden (van de vakgroep, red) aangrijpt -zelfs in beroep gaan- die lult uit zijn nekharen, alstie het heeft over zijn streven naar maximale interpretatie".

Dit staat te lezen in een door de (GSB-) studenten fractie (subfakulteitsraad PAW) onder de kop "de democratie terug naar de jaren 50?" uitgebracht epistel.

Middels de uitgaven van dit zogeheten "SUB-news" heeft ze de zolangzamerhand tamelijk complexe besluitvormingsprocedures rond de vakgroepprocedure terug naar buiten gebracht. De studenten bij PAW, maar ook sommige stafleden en veel tappers, zijn ontstemd over het voornemen van negen stafleden (lid van de SFR) om beroep aan te tekenen bij het CvB tegen het door de SFR aangenomen artikel m.b.t. het lidmaatschap van de vakgroep (waarin ook de samenstelling van het bestuur geregeld wordt).

Bij PAW moest ten behoeve van het subfakulteitsreglement in de SFR nog een artikel aangenomen worden, waarin de vakgroepen geregeld worden: art. 33. Van alle geledeingen waren daartoe verschillende voorstellen voor handen. Maar allen helaas juridisch niet sluitend. Van alg. pedagogiek (Afd A) lag er een bijzonder slecht voorstel. Onderwijskunde en andragologie (resp. B en C) hadden een tamelijk redelijk compromi

gemaakt en van orthopedagogiek (Afd. D) lag er formeel alleen een oud voorstel met amendementen. Bij andra(C) waren in feite twee voorstellen geproduceerd. Eén daarvan was door de afdelingsraad met twaalf stemmen voor, bij drie ont-houdingen, aangenomen. Dat was een compromis tussen het door zeer veel mensen in het instituut gesteunde studenten-voorstel (ook het TAP en de helft van het WP stond erachter) en het voorstel van de kroondocenten

Mulder en Doerbecke. Die laatste twee stuurden echter toch hun eigen voorstel op en maakten daarbij in het subfakultaire DB een complete competentie-strijd ahangig. Al met al voor de meerderheid van het DB aanleiding om een uniforme tekst voor te stellen. Die tekst was echter zo zwak dat het beneden het nivo van de afdelings-kompromissen uitkwam. Handig bedacht natuurlijk maar het was niet afdoende. De student-DB-leden die de tekst nog trachtten te ver-scherpen stelden zich dan ook bijzonder terughoudend op t.a.v. dit voorstel. Ze gaven aan eventuele amendementen -in de SFR- op hun merites te willen beoordelen. Die amendementen kwamen. Naast het uitvoeren van onderwijs- en onderzoekstaken- gedurende minimaal een kwartaal- wilden de studenten ook voorbereiding en evaluatie daarvan in de criteria opgenomen zien. Zo werden het criteria tav. de werkzaamheden die je als student moet ver-

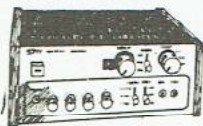
REDUKTIE - en REISBURO

Visserstraat 46

GEOPEND MAANDAG T/M VRIJDAG VAN HALF TWEE TOT HALF ZES.
TEL. 121237

STEREO-APPARATUUR

VERSTERKERS

Aanbieding SONY hi-fi stereo versterkers type TA 1630, 2 x 25 w. Kontinu aan 8 Ohm, 10 Hz-40 kHz. Loudness regeling 525.-

SONY TA 4650	f282,50
DUAL CV 62	f612,50
MARANTZ 1060	f588,75
MARANTZ 1150	f470,-
PHILIPS 22RH540	f925,-
PHILIPS 22AH561	f172,50
PIONEER SA 5500	f661,25
PIONEER SA 6500	f273,75
	f422,50

TUNER-VERSTERKERS

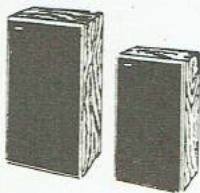
AKAI AA 1020-BL	f562,50
MARANTZ 2216	f478,75
MARANTZ 2252	1198,75

PIONEER STEREO RECEIVER SX 450. Zeer goede tuner/versterker met FM/AM ontvangst. Loudness control, muting en tape monitor. 2 x 15 watt. Adviesprijs 699,-

PIONEER SX 650	f461,25
SONY STR 11	f833,75
SONY STR 4800	f558,75
PHILIPS RH 742	f947,50
PHILIPS RH 752	f477,50
	f661,25

SPEAKERS

HEPTA MK 2	f 84,25
MARANTZ 4 G	f155,-
MARANTZ HD 44	f183,75
MARANTZ HD 66	f367,-
PHILIPS 22RH452	f 97,50
PHILIPS 22AH486	f228,75
PIONEER HPM 40	f311,25
PIONEER HPM 100	f748,75
PIONEER CS 515	f382,50
SONY SS 2030	f177,50
SONY SS 2050	f248,75
WHARFDALE DENTON	f100,-

PLATENSPELERS

DUAL CS 502-1	f338,-
DUAL CS 721	f916,25
MARANTZ 6150	f373,75
MARANTZ 6300	f448,75
PHILIPS 22 GA 161	f196,25
PHILIPS 22 GA 406	f310,-
PIONEER PL112D	f223,75
PIONEER PL 510	f448,75
SONY PS 11	f357,50

TAPE-DECKS

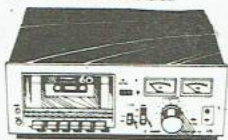
AKAI GX 215 D	926,-
AKAI GX 630 D	1476,25

AKAI 4000 DS MK II stereo tape deck nieuwe uitvoering 3 koppendeck. Geeft de muziekliefhebber vele mogelijkheden: multiplay, duoplay-echo en mixing nabandcontr. In metaal of zwart uitv. 778.-

PHILIPS N 4504	555,-
PHILIPS N 4506	661,25
SONY TC 378	1095,-
SONY TC 755 A	750,-
	1685,-

CASSETTE-DECKS

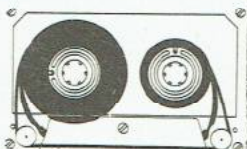

PIONEER CASSETTEDECK CTF 4040. Dolby ruisonderdrukker, CrO2 schakeling, 2 VU meters, automatische afslag. Nog verkrijgbaar dan 2 n. fameuze voorranger de CTF 2121. Adviesprijs 699,-

f550,-

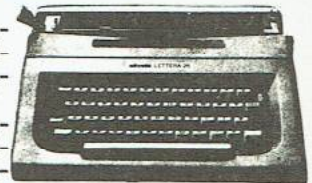
CASSETTE-BANDJES

-BASf LH super 120	f7,35
-PHILIPS C60	-4,55

SCHRIJFMACHINES

Olivetti Dora 31	f190,-
Underwood 310	f190,-
Olivetti Lettera 25	f215,-
Olivetti Lettera 35	
(met tabulator)	f260,-
Erika 34	f220,-
Erika 44 (met tabulator)	f260,-

HUISHOUDING ....

AEG centrifuge van af	f209,-
ZANUSSI centrifuges v.a.	-141,50

ATAG gasfornuizen vanaf	f936,50
ETNA gasfornuizen vanaf	-702,50
ook elektrische gasfornuizen	

MOULINEX Grill vanaf	f116,25
INDESIT koelkast 140 liter	-271,25
PHOLIPS koffiezetapparaat	

HD 5140 T-	61,-
Diverse stofzuigers vanaf	-200,-
Wasautomaten vanaf	-437,-

EN HOBBY

AEG boormachine SB-2-350	f168,50
AEG boormachine SB 2E-450	-298,-
BLACK & DECKER boormachine	
DNJ 84 S 2	-130,75
verschillende accessoires leverbaar	

10 % KORTING

op foto-artikelen op vertoon van je Gsb-lidmaatschapskaart bij 't KRUYTVAT en bij STEENMEYER.

OP EEN AANTAL SPORTARTIKELEN bij een bekende sportartikelenzaak in Groningen op vertoon van Gsb-lidmaatschapskaart. vraag aan de balie

15 % KORTING

PLATENBONNEN
van f10,- voor f8,50
van f15,- voor f12,75
en van f20,- voor f17,-

Texas Instruments
electronische rekenmachines

TI-57
programmeerbaar
50 stappen (merged); 10 labels;
8 datageheugens; etc.

f177,-

TI-58
programmeerbaar
max 480 stappen en 60 geheugens
etc.

f347,-

STUDIE BOEKEN

SAMEN STAAN WE STERKER
Ook bij het kopen van studie-boeken. Door gezamenlijke inkoop van boeken voor een bepaald kollege, vak of tentamen, ben je voordeliger uit. 5 tot 10 procent KORTING. Dat kan via je vakbond, de Gsb. Het moet wel voortijdig geregeld worden.

EN VERDER

pepermunt voor 30 cent de rol, berebootjesdrop voor één gulden-zeventig
diverse 'kantoor'-artikelen zoals multo-banden (groot en klein), blok schrijfblokken en: VELPON.....70 cts
verschillende BAF T-shirts voor slechts f7,50. Goeie kwaliteit

Vrije studierichting

De N-bom en vrije natuurkunde

Als je op het ogenblik in Groningen natuurkunde studeert, houd je je in de meeste gevallen alleen maar met natuur- en wiskunde bezig. Wil je je ook nog verdiepen in de maatschappelijke aspecten van de wetenschap, die je leert bedrijven, dan moet je dat of in je vrije tijd doen, ofwel na afronding van je studie nog iets anders gaan studeren. De enigsmogelijkheid om buiten de exacte vakken iets in je studieprogramma te krijgen, ligt in twee (verplichte) semestersuren W en S (wetenschap en samenleving) en een bijvak in de doktoraalfase van de studie. Die W en S-kolleges zijn een heel klein begin van het bezien van de relatie tussen wetenschap en samenleving: je kunt een college polemologie, wetenschapsfilosofie of "energie en samenleving" volgen.

Een aantal natuurkunde-studneten wilde echter méér. Op initiatief van de GSB-actiegroep natuurkunde werd een maand geleden de werkgroep "Fysica & Samenleving" gevormd, die de mogelijkheden ging bekijken voor een studierichting 'vrije natuurkunde'. Zo'n richting zou dan een nakandaatsstudierichting moeten zijn, waarin naast het bestuderen en beoefenen van fysica ruim aandacht wordt besteed aan de maatschappelijke kanten van het bedrijven van natuurkunde. Zo zou er gelegenheid moeten zijn voor het volgen van kolleges in vakken als economie en sociologie en voor het doen van onderzoek in de maatschappelijke aspecten van de natuurwetenschappen.

Nu kun je je afvragen, waarom een fysicus zich met de samenleving zou bemoeien. Fysici zijn toch van die duffe lui, die da- en nacht waardevrij in een laboratorium met allerlei vernuftige apparaten ingewikkelde onderzoeken zitten te doen? Dat is slechts ten dele (zeer ten dele!) waar. Sinds de tweede wereldoorlog (gebruik van atoombommen in Japan) en de daarop volgende ontwikkeling van atoom- en andere wapens (napalm en "geavanceerd" elektronica in Vietnam) is in brede kringen van natuurwetenschappers het besef ontstaan, dat je als wetenschapper wel degelijk de verantwoordelijkheid draagt voor de gevolgen van je onderzoek. Een uitdrukking hiervan is o.a. de Pugwash-beweging, een internationaal overleg van wetenschappers, dat zich vooral met de maatschappelijke kanten van wetenschap bezighoudt.

Om een concreet voorbeeld te noemen: in een zaak als de uitbreiding van de uraniumverrijkingsfabriek (UCN) in Almelo, heb je, naast de fysische aspecten van de UCN, ook te maken met sociale, economische en vooral politieke kanten van de zaak. Naast vragen als "is dit nu de handigste methode om uranium te verrijken?" (verrijken = natuurlijk uranium geschikt maken voor "verbranding" in kerncentrales) kun je je ook afvragen of het eigenlijk wel nodig is om kerncentrales te bouwen en of er niet meer gekeken moet worden naar andere vormen van energie-opwekking, als zonne- en windenergie. Dit soort vragen hebben zelfs meer met economie en politiek dan met natuurkunde te maken, hoewel fysische kennis in de hele discussie onontbeerlijk is. Iets soortgelijks gaat op voor de neutronenbom: naast vragen als "is dit nu de handigste manier om mensen te doden?" kun je je ook

verdiepen in de sociale, politieke en ethische kanten van de N-bom. Met een woordspeling: niet bij fysica alleen...

Zoals al eerder opgemerkt, is "vrije natuurkunde" een doktoraal-studie waarin je naast fysische ook meer maatschappelijkegerichte kennis (en de bijbehorende denkwijze) opdoet. Op het ogenblik is het mogelijk in het doktoraal een klein bijvak buiten de faculteit te doen. Weinig studenten maken van deze mogelijkheid gebruik, omdat ze er zelf extra moeite voor moeten doen (om bijvakken als "polemologie" en "geschiedenis van de studentenbeweging" goedgekeurd te krijgen, was actie zelfs noodzakelijk). Voordeel van vrije natuurkunde is, dat er meer samenhang tussen de fysische en de maatschappijgerichte vakken is en dat het een echte "standaard"-afstudeerrichting wordt, naast de al bestaande (zuiver fysische) richtingen. Verder worden na invoering van de herprogrammering in september a.s. (allerlei nota's van Pais ten spijt) de bijvakmogelijkheden verminderd. Ook zal de studiedruk, vooral door de beperking van de inschrijvingsduur, behoorlijk toenemen, zodat er weinig vrije tijd overblijft om nog eens wat maatschappijgericht bezig te zijn. Het concrete studieprogramma zou er als volgt uit kunnen zien: Na een 2-jarige propedeuse (na de herprogrammering bestaat het kandidaats niet meer) die praktisch dezelfde is voor alle natuurkunde-studenten, moet je behalve wis- en natuurkunde-tentamens

en praktika ter "zwaarte" van 1½ jaar en 1/3 jaar maatschappijvakken, een half jaar fysisch onderzoek doen. Het slot van de studie bestaat uit een jaar gekombineerd fysisch/maatschappelijk onderzoek. Voor dit laatste valt te denken aan een project over de N-bom (niet er een in elkaar zetten natuurlijk!) of de UCN in Almelo. Ook de energieproblematiek zou een mogelijkheid zijn: berekeningen aan kerncentrales, onderzoek naar wind- en zonne-energie. Op deze laatste twee punten, zonne- en windenergie, wordt trouwens op dit ogenblik al onderzoek binnen de subfaculteit natuurkunde verricht, dus aansluiting hierbij is zeer goed mogelijk.

De kans om een baan te vinden, lijkt me voor een afgestudeerde "vrije natuurkundige" eerder groter dan kleiner in vergelijking met een "conventionele" fysicus. Naast het feit dat "vrije fysici" zeer geschikt zijn voor het doen van gewoon onderzoek (zij realiseren zich het meest wát ze aan het doen zijn), valt ook te denken aan banen bij de vakbeweging, milieuoorganisaties en in de politiek. Uiteraard zullen eventuele betere beroepsmogelijkheden niet het belangrijkste argument zijn voor iemand om vrije natuurkunde te gaan doen, maar het kan wel een rol spelen.

Verder zal er in de toekomst steeds meer behoefte zijn aan mensen die interdisciplinair kunnen werken, dat wil zeggen mensen die niet alleen een klein vakgebiedje beheersen, maar die ook wat kaas gegeten hebben van andere wetenschappen. Dit is in een richting "vrije natuurkunde" zeer goed te doen, temeer omdat je tijdens je studie al vanuit een brede invalshoek kunt werken.

De al eerder genoemde werkgroep "fysica & samenleving" heeft het hierboven beschreven plan neergelegd in een brochure, die rond het uitkomen van deze NS het licht zal zien. Deze brochure zal, samen met een voorstel voor een studieprogramma, de basis moeten vormen voor discussie over de nieuwe studierichting met staf en studenten bij natuurkunde. De hele invulling van het programma moet voor de zomervakantie rond zijn. Belangrijk probleem zal de personeelsformatie zijn. Op het ogenblik heeft natuurkunde geen aparte stafleden voor W en S (deze komen van buiten de faculteit of het zijn fysici bij natuurkunde, die W en S als "hobby" hebben). Met name biologie en scheikunde hebben al wel speciale W en S-medewerkers (bij scheikunde draait al enkele jaren een richting "vrije chemie"), maar het zal moeite kosten in deze barre tijden van bezuinigingen op het Wetenschappelijk Onderwijs, de benodigde personeelsplaatsen los te krijgen. Het resultaat zal afhangen van de houding t.o.v. en de belangstelling voor "vrije natuurkunde" van de subfaculteit natuurkunde, hierin voor gegaan door de studenten georganiseerd in de actiegroep aldaar.

De laatste jaren laat het politieke beeld in de BRD een duidelijke verrechtsing zien. Naast Berufsverbote, Kontaktsperre-gesetz (isoleren van gevangenen ten tijde van acties van geestverwanten buiten de gevangenis), Anti-terreurwetten, artikel 88A (het bestraffen van het zogenaamde "Befürworten von Gewalt"), die uitdrukking geven aan het streven naar het monddood maken van elke democratische oppositie en het streven naar onbegrensde macht door en voor een uitgelezen gezelschap, bestaande uit topfunctionarissen van partij en/of bedrijfsleven, is de opkomst en uitbreiding van een groot aantal neofascistische partijen en organisaties een duidelijk teken aan de wand. We zullen proberen een indruk te geven van de omvang, werkwijze en betekenis van al deze groepen, die misschien meer dan alleen maar een symptoom voor de politieke en maatschappelijke situatie in de BRD zijn.

Op dit moment zijn er naast de NPD (de Nationalistische Partei Deutschland, met een groot aantal leden), ongeveer 65 groepen met een onbekend aantal aanhangers. De belangrijkste hiervan, d.w.z. de groepen die zich het meest militant in het openbaar opstellen, zijn de nieuw opgerichte NSDAP, de NSDAP/AO (auslandsorganisation, gesitueerd in Lincoln/VS), de Wiking Jugend en het HIAG (het verbond van SS-groeperingen).

De parlementaire vertegenwoordiger van deze organisaties is de NPD met haar militante jeugdorganisatie, de Jung Nationaldemokraten.

Een propagandabrochure laat zien hoe zij zich het "Modell Deutschland" voorstellen:

"Binnen de NPD/JN wordt het idee van de solidarische "Volksgemeinschaft" praktisch uitgevoerd door middel van kameradenschappelijk samenzijn. ("Volksgemeinschaft" houdt in iedereen in dezelfde situatie zit, ondernemer zowel als arbeider, ze staan niet tegenover elkaar, maar werken samen. Er bestaan dus geen klassen).

Voor de klassengedachte en standverschil is geen plaats, we werken allen samen voor de vrijheid van het volk en de eenheid van de natie tegen kleinburgelijkheid, communistische terrorisme, prikkelraad en mijnen, de Berlijnse muur en de concentratiekampen (die volgens hen één grote leugen zijn).

In de praktijk komt dit hierop neer dat, waar fascistische de macht grijpen, de arbeiders volledig ondergeschikt zijn aan de belangen van de ondernemer, zodat tenslotte alle zelfstandige organen en bonden van arbeiders en employees verboden worden.

De "solidarische Volksgemeinschaft" is slechts een ander woord voor het weerloos maken van degene die uitgebuit worden tegenover de "Solidarpartner", de ondernemer, die hem uitbuit.

(bijvoorbeeld door afschaffing van het recht tot stellen van looneisen door de vakbonden, afschaffing van de vrijheid van vergadering en de sociale en politieke rechten van de arbeiders).

Kenmerkend voor de NPD en andere Neo-fascistische organisaties is de steeds aanwezige strijd om de macht tussen verschillende personen, waardoor groepen zich afsplitsen, en de controle erop nog moeilijker wordt, ook al door hun ondoorzichtige

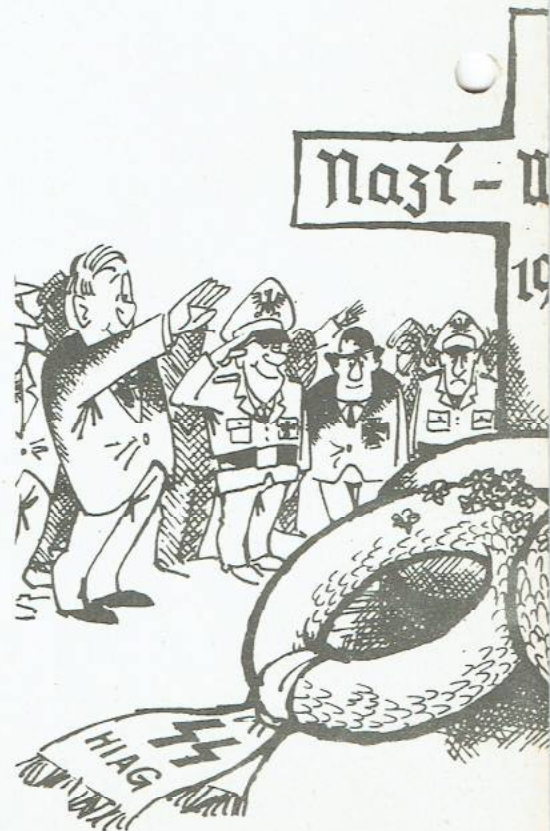
structuren. Volgens het bureau van de "Verfassungsschutz" (de BVD) is er vanwege het totale ontbreken van een structuur geen direct gevaar aanwezig voor de "democratie in Deutschland".

Echter de groepen hebben wel degelijk een structuur. Vaak zijn ze hiërarchisch opgebouwd, met een sterke leider aan het hoofd (veelal met een Nazi-verleden). Onderling bestaan er ook verbanden die via contactadressen lopen, gebruik makend van zeer ingewikkelde codes. Vaak werken de groepen met zogenaamde actiecellen, groepjes van twee à drie personen (die straatterror uitoefenen en getraind worden op het intimideren van burgers) zodat bij een eventuele arrestatie geen andere namen bekend worden gemaakt, aangezien de namen van de leden van andere actiecellen nooit bekend zijn. De verbanden lopen tot in de hoogste organen in de BRD, er zijn vooral veel rechtshandhaving met een zeer dubieus verleden (zoals bijv. Chapereau, rechter in het Bundesverfassungsgericht in Karlsruhe, die een Nazi-verleden heeft), waarvan niet nagegaan kan worden vanwege hun positie, of ze momenteel actief of passief deze neo-fascistische opleving ondersteunen. De NPD heeft enkele jaren geleden zelfs met de CSU van Franz-Josef Strauss onderhandeld om tot een ultra-rechtse unie te komen, voor de vrijheid, tegen het socialisme. Dit is door enkele tegenstellingen niet doorgeslagen, maar het is wel typisch dat een aantal vooraanstaande CSU-ers, met hoge functies in het Bedrijfsleven, dit plan hebben toegejuicht.

Vanwege het zogenaamde niet aanwezige gevaar dat uitgaat van ultra-rechtse organisaties, wordt er een bijzonder milde strafmaat gehanteerd door de westduitse justitie, een voorbeeld: Na het bekladden van een joods kerkhof met hakenkruisen en nazi-leuzen werd een NPD-lid opgepakt, maar na drie dagen weer op vrije voet gesteld, twee NSDAP-ers, die burgers bedreigd hadden met een pistool en waarbij een huiszooeking antisemitische en fascistische pamfletten werden gevonden, waren na een paar uur alweer vrij, terwijl iemand, die pamfletten verspreid tegen Chili tot 9 maanden gevangenisstraf veroordeeld wordt. Een beweging die zich de laatste jaren meer en meer in het openbaar manifesteert is de zogenaamde Wiking-Jugend. In hun zomerkampen wor-

Neo-fascisme in de BRD 'Blut muss fließen wir scheissen

den jongeren gedruild en opgeleid om het "Nordland" te vestigen en "de natie te redden van het Bolsjewisme". De organisatie is ontleend aan de Hitler-Jugend. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen "Fronteinheiten" en "Stabstellen". Tot de "Fronteinheiten" behoren "Jungen- c.q. Mädchenschaft", "Gefährtschaft" en "Fähnlein". De "Stabstellen" zijn onderverdeeld in "Horst", "Gau" en "Bund". Op elk niveau zijn Führer, met als grote leidende man de ingenieur Wolfgang Narath uit Stolberg, die met stereotypen als "gegen Hass für Ordnung", zijn volgelingen mobiliseert. Om een indruk te geven van zijn opvattingen het volgende: "Mit harten Schlägen schmiedet uns das Schicksal zusammen, und die, die es zuerst begriffen haben, besiegeln es bereits vor einem Vierteljahrhundert mit ihrem Blut... Als volkstreuere Jugend bekennen wir uns zu dem werdenden Grossraum, weil wir durch unser Bekenntnis zum Reichsgedanken die nötigen Voraussetzungen für den Grossraum Nordland mitbringen..... Wir als Deutsche haben unsere Freun-

RD :

ssen Knüppeldick,

auf der Freiheit der Bundesrepublik'

de klar zu machen welche Aufgaben wir im Osten des Kontinents zu bewältigen haben".

Ook andere leuzen getuigen van hun methoden en opvattingen, bijv.

"Starben wirklich sechs millionen? Endlich die Wahrheit" of "Fahrt nach Jerusalem um die Juden zu vergassen die mann damals vergessen hat".

Opmerkelijk is dat dergelijke leuzen weerklank vinden, vooral bij de jeugd. Vooral het refereren aan het "schönes stolzes Deutschtum" heeft grote uitwerking. De jongeren, ontevreden over de huidige situatie zijn makkelijk te manipuleren, voelen zich sterk door hun aantal, en zijn daarom uitermate geschikt voor agressieve en intimiderende acties, ze zijn de praktische uitvoering van de onfrisste ideeën van hun leiders.

Volgens een onderzoek van de "Verfassungsschutz" staan zij vrij geïsoleerd met hun ledenaantal van 300-500, maar men vergeet eraan toe te voegen dat zij uitstekende verbindingen hebben tot het internationale fascisme, en alleen dienend

als kader, waar omheen zich een steeds grotere aantallen sympathisanten verzamelen.

Schijnbaar bestaat alleen maar een gevaar van "Links" voor de BRD.

Dit blijkt ook daaruit, dat er maar zeer weinig fascistische zijn die een Berufsverbot hebben (bijv. onderwijzers die Nazi-propaganda maken) of gerechtelijk vervolgd worden voor acties. In 1976 bedroeg het aantal neo-fascistische terreurdaden niet minder dan 320, 50% meer dan in 1975. De daders waren afkomstig uit 31 neo-nazistische groepen en 29 andere rechtsextremistische organisaties. Het aantal linksextremistische acties in dat jaar zal hoogstens 20 zijn, hetgeen duidelijk maakt wat er zoal in de doofpot gestopt wordt en hoe verbindingen tot in de hoogste grondwettelijke organen lopen.

Er wordt dankbaar gebruik gemaakt van deze tolerantie en er wordt dan ook geprobeerd om de westduitse bevolking duidelijk te maken dat Duitsland groter is dan de Bondsrepubliek. (Recente uitspraken van Franz Josef Strauss dat de DDR toch eigenlijk bij de BRD hoort, en slechts door een 'communistic breuk' zelfstandig is geworden, completeren dit beeld- red.)

Voedingsbodem is nog steeds aanwezig, en aangewakkerde, waazinnige angst die de westduitsers voor het communisme hebben, vanuit hun positie als bufferstaat wel te verklaren, maar sterk overtrokken door de respectievelijke machthebbers (VS, Engeland, Frankrijk) en de tegenwoordige politieke coryfeen in de BRD, die daar alleen maar voordeel van hebben.

Door middel van bijeenkomsten, veelal met een zeer gezellig karakter, probeert men zieltjes te winnen. Gelukt is dit vooral bij de niet-autochtone Duitsers, onder wie zogenaamde "Landmannschaften" zijn opgericht, met het doel bijv. Silezië, Pommeren, Sachsen, Thüringen en Zevenburgen voor te stellen als gebieden die tijdelijk niet-duits zijn, maar dat wel binnen afzienbare tijd zouden moeten worden. Door de cultuur van deze gebieden over te brengen op de na de oorlog gevluchte (duitse) bewoners van deze gebieden wordt het toch al aanwezige nationaliteitsgevoel aangewakkerd, onder het toezicht oog van de Bund Kulturwerke Deutschem Geistes, het overkoepelend orgaan.

Beangstigend is ook het feit dat er zoveel aanhangers binnen de Bundes-

wehr zijn, vooral onder het hogere kader, waar nog vele hooqceplaatste personen een nazi-verleden hebben, en waar lugubere taferelen niet vreemd zijn.

(zoals bijv. de "Jodenverbranding", die 18 officieren in München symbolisch hebben uitgevoerd). Op vieringen van het HIAG, de voortzetting van de SS, kan men wel altijd leden van de Bundeswehr aantreffen, en het stemt toch wel tot nadenken dat bijv. een demonstratie als in Brokdorf met zulk sadistisch genoeg letterlijk de grond in geboord wordt.

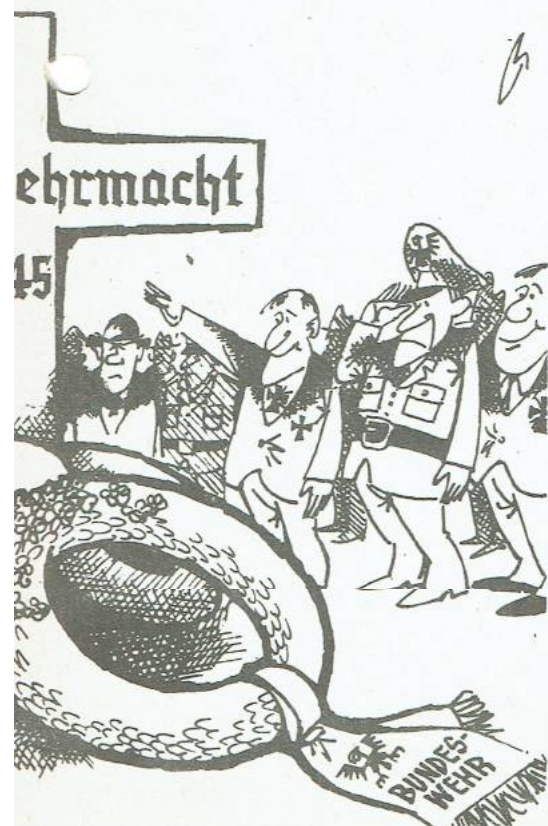
Het is duidelijk dat deze opbloei van fascistische elementen in de Bondsrepubliek Duitsland niet op zichzelf staat.

De laatste jaren zijn er steeds meer maatregelen genomen die erop wijzen dat de BRD zich tot een anti-Rechtsstaat aan het ontwikkelen is. De acties van de Rote Armee Fraktion en geestverwanten zijn met beide handen aangegrepen om een aantal wetten in te voeren die bedoeld zijn om elk verzet tegen het "Modell Deutschland" in de kiem te smoren. Anti-terreurwetten, de Lex-Bader-Meinhof, de isoleerwetten, paragraaf 88A, de steeds groter wordende bevoegdheden van Bundesgrenzschutz, Bundeskriminalamt en de politiemacht, alsmede enkele zeer duistere feiten met betrekking tot de inmenging in de binnenlandse politiek van andere landen (o.a. Portugal, Chili, Brazilië, Indonesië en Zuid-Afrika) laten zien dat de BRD een kil, geregelementeerd, gelijkgeschakeld, kortom ondemocratisch land aan het worden is.

Dit is nodig om haar overheersende economische positie te behouden die de BRD de laatste tien jaar heeft weten te bemachtigen, en daarbij is kritiek van binnenuit niet bruikbaar. Wel bruikbaar zijn de activiteiten van al deze neo-fascistische en rechtsextremistische groepen, die zelf strijden voor een nog geregelementeerdere maatschappij, waarbij vergissingen en dwalingen door de macht van het volk niet voorkomen. Maar gelukkig komt er wel -en steeds meer- kritiek van binnenuit. De berufsverboden worden steeds sterker bestreden (zie vorige N.S. red.), anti-terreurwetten stuiten op steeds meer weerstand.

Door hun structuren en hun goede verbindingen tot in Bonn en Karlsruhe zijn deze neo-fascistische

Vervolg op pagina 10.

Psychologie

Demokratiseringsconflict laait op

Op de subfakulteitsraadvergadering (SFR) van 17 februari werd een unanieme voordracht van de vakgroep Arbeids- en Organisa-tiepsychologie (A & O) voor een vervangend studentlid, Jurjen Jacobs, het bestuur van de SF (SB) teruggewezen naar de betref-fende vakgroep.

Terwijl de structuur op de subfakulteit zodanig is dat het SB jaarlijks wordt samengesteld vanuit en op voordracht van de vakgroepen en dan door de SFR benoemd. Benoeming houdt (meestal) in dat dit dan ook een hamerstuk is. Wat zat er dan achter deze terugwijzing van de voordracht?

Voor een antwoord daarop is het goed te weten hoe de behandeling in de subfakulteitsraad is gegaan en met welke argumentatie.

Er werd door Hofstee een motie in-gediend, die er op neer kwam dat de vakgroep een dubbele voordracht moest doen, bestaande uit verschil-lende geledingen (student, staf-lid of NWP-er).

Deze motie werd ingediend om "sub-fakultair politieke" redenen, niet om persoonlijke, en in geringere mate op formele gronden. Deze motie werd met 11 tegen 10 aangenomen.

In de reglementen is echter niets terug te vinden wat duidt op de noodzaak van dubbele voordrach-ten, laat staan uit verschillende geledingen bestaande. Het doen van dubbele voordrachten is op zich ook een gang van zaken die af te wijzen is, omdat dit de autonomie van de vakgroepen in die zin aan-tast, dat ze zelf nauwelijks meer mogen bepalen door wie ze zich in hogere organen laten vertegenwoor-digen. Tevens speelt daarbij dat onze experimentele bestuursstruk-tuur een zomin mogelijk onderscheid kent tussen studenten en personeel en deze als gelijkwaardigen worden beschouwd, zodat de motie, wat be-treft de wens van verschillende geledingen helemaal in een vreemd daglicht komt te staan.

De formele argumentatie klopt dus niet en mag ook voor de toekomst niet gaan gelden.

De "subfakulteitspolitieke" argumen-tatie is interessanter. Wat moet je je daar bij voorstellen?

In de raad is dat verder ook niet expliciet gemaakt, in een telefoon-gesprek en in een briefwisseling daarna kwam op tafel dat het om feit gaat dat Jurjen GSB-er is. Hij vindt dat er teveel GSB-ers in het subfakulteitsbestuur zitten (Het SB bestaat uit 4 studenten van de 7 leden, waarvan drie GSB-ers, en dat verandert door de voorgestelde wisseling vanuit A & O niet) en dat GSB-ers standpunten hebben waar hij het niet mee eens is en welke hij ook niet in het belang van de subfakulteit acht.

Dat komt er dus op neer, dat er iem-and waar de vakgroep A & O ver-trouwen in stelt door hem unaniem en enkelvoudig voor te dragen, ge-weerd moet worden uit bestuursfunk-ties omdat deze lid is van zijn vakbond. Dat begint akelig veel op een "Berufsverboden"-praktijk te lijken...

Dat kon de GSB actiegroep psycho-logie niet over zijn kant laten gaan en ze heeft dan ook een pam-flet uitgebracht met de achtergron-den van dit FSR-besluit en konklud-

deert daarin dat de SFR dit besluit dan ook moet intrekken.

Ook de vakgroep A & O zelf heeft in die richting gehandeld en het Dage-lijks Bestuur aldaar heeft het be-sluit in ieder geval als onzorg-vuldig, onelegant en onjuist gekwa-lificeerd. Zij tekende dan ook 'no-overruling' aan, een mogelijk-heid die binnen de experimentele bestuursstructuur van de subfakul-teit aanwezig is, om als vakgroep (of anderszins) niet 'overruled' te worden. De aangenomen motie zou daardoor opnieuw in de raad worden ingebracht, en bij stemming erover zou dan een meerderheid van

tweederde nodig zijn om het besluit te nemen, in plaats van een normale meerderheid (heeft + 1).

Tevens schreef de vakgroep een brief aan het SB, waarin ze verzocht om aan de raad het voorstel te doen het besluit in te trekken.

Ondertussen werd er gewerkt aan een verklaring met dezelfde strekking, onder staf, tap en studenten op de subfakulteit. Hier kwamen in korte tijd een kleine 100 namen onder (waaronder het hele dagelijkse be-stuur van de vakgroep ontwikkelings-psychologie) die daarna op een zo groot mogelijke schaal verspreid werd onder de leden van de subfa-kulteit.

Het is noodzakelijk hier nog even te herinneren aan het feit dat er al eerder dit jaar heibel is geweest rond een GSB-er in het SB.

Weer even terug naar de voordracht vanuit A&O. Ondertussen is de 'no-overruling' ingetrokken, omdat het SB besloten heeft om de SFR te ad-viseren de enkelvoudige voordracht te accepteren. En dit moet ook ge-beuren. Op vrijdag 17 maart komt het in de SFR aan de orde.

Kraken

Geen kraakwet!

Op 20 maart a.s. organiseert de Kraak Organisatie Groningen (KOG, waarin GSB, PSP en VERA samenwerken) een manifestatie tegen de in-voering van de anti-kraak-wet, en voor betere en betaalbare huis-vesting.

De manifestatie begint om 21.00 uur, en wordt gehouden in het jon-gereencentrum VERA.

Al eerder hebben we in verschillende artikelen aandacht besteed aan de nieuwe anti-kraak-wet: een wet, die binnekort -wanneer is nog onbekend- in de Eerste Kamer wordt behandeld, en die krakers en mensen zonder woon-vergunning, met terugwerkende kracht behoorlijk rechteloos maakt.

Iedereen die vanaf het tijdstip van het ingaan van de wet "betraapt" wordt bij het kraken van een pand, ieder die vanaf dat tijdstip weigert een bevel tot ontruiming van de eigenaar (...) op te volgen, wordt strafbaar.

De eigenaar hoeft maar naar de poli-tie te lopen, en de politie kan de krakers zonder dat er een gerechtel-ijk bevel aan te pas komt, verwij-deren.

Dit kan niet alleen krakers overkomen maar ook huurders zonder woonvergunning. En dat zijn er velen: vooral bij kamerbewoning hebben de huurders vaak geen woonvergunning, omdat de verhuurder dan geen belasting hoeft te betalen.

Over een overgangsregeling voor de huidige krakers wordt niet gepraat. In principe is het na het inwerking treden van de wet dus mogelijk om mensen die al jaren gekraakt zitten, op straat te zetten.

In Groningen zitten veel mensen die direkt te maken hebben met de anti-kraak-wet. Naast de ca.100 krakers in de door de KOG gekraakte panden, naast de krakers in de Davidstraat-

buurt, de illegale bewoners o.a. in de Oosterpoort, zijn er veel "stille" krakers.

Er liggen perspectieven op de verwer-ping dan wel verandering van de wet door de Eerste Kamer. M.n. de CDA-fraktie staat nogal onder druk van het 'Nee' dat de Raad van Kerken tegen de wet heeft uitgesproken.

Ook de houding van de gemeente Gronir gen, na aanneming van de wet, is be-langrijk. De Gemeente en Centraal Wo-ningbeheer, een van de grootste wo-ningeigenaars in Groningen, kan na-tuurlijk de wet 'soepel' toepassen; dus niet krakers die in CWB-woningen zitten er door de politie uit laten zetten.

Verder, moet de gemeente een streng vorderingsbeleid gaan voeren (onaf-hankelijk van de uitslag van de stem-ming over de wet in de Eerste Kamer kan dat al). Een vorderingsbeleid dat er op gericht is speculatie door leegstand onmogelijk te maken, en zo-veel mogelijk ruimte bewoonbaar te laten.

Zo'n vorderingsbeleid is er de laat-ste jaren niet geweest; door de ge-meente is zelfs toegegeven dat het af-gelopen jaar slechts 5x met succes is gevorderd.

Dat zijn de punten die 20 maart uit-gebreid aan de orde zullen komen. Een manifestatie die belangrijk is in de akties tegen de anti-kraakwet, en die de gemeente op een beter beleid kan brengen.

Vrouwendag

Emancipatie - én vredesstrijd

Ieder jaar op 8 maart is het internationale vrouwendag, een dag waaraan we als GSB dit jaar voor het eerst aandacht hebben geschonken. De werkgroep Vrouwenproblematiek heeft op die dag onder de leus "vrouwen, strijdt tegen onderdrukking en voor de vrede", de abortus- en de N-bom-actie eens extra onder de aandacht gebracht (er werd voor f95,- aan materiaal verkocht).

Waar komt de Internationale Vrouwendag nu vandaan? Het idee van het instellen van een internationale dag van de vrouw kwam van Clara Zetkin. Zij deed haar voorstel op de Internationale Socialistische Vrouwenkonferentie, die in 1910 in Kopenhagen plaatsvond. Hier werd gesproken over de strijd van vrouwen en kinderen, voor opleidings- en beroepsmogelijkheden voor vrouwen, en tegen de hoge kosten van het levensonderhoud.

Maar, omdat zich in die tijd in Europa de dreiging van een wereldoorlog steeds duidelijker aftekende, werd hier voor het eerst de strijd voor de vrouwenemancipatie verbonden met de strijd tegen het imperialisme: de vrouwen hadden, zo stelde de konferentie, een grote taak in de strijd voor de vrede. Verder werd op deze konferentie besloten om elk jaar op 8 maart de Internationale Vrouwendag te vieren, als symbool van de strijd van de vrouwen voor haar rechten en voor de vrede.

Waarom op 8 maart?

Een van de eerste grote stakingen van vrouwen had op 8 maart 1908 in de Verenigde Staten plaatsgevonden. Honderden vrouwen uit de textielindustrie kwamen toen op tegen hun onmenselijke arbeidsomstandigheden, met werkdagen tot 16 uur en zeer lage lonen. Zij stakten en demonstreerden voor kortere werkdagen, hogere lonen en voor kiesrecht. Zij leerden in deze strijd dat je je akn versterken door je te organiseren, en sloten zich dan ook aan bij de vakbonden. 8 maart 1912.

Op het kongres in Bazel veroordeelde Clara Zetkin de oorlog en de duidelijke merkbare oorlogsvoorbereidingen. "Pas wanneer ook de meerderheid van de vrouwen zich uit het diepst van haar overtuiging achter de leuze "Oorlog aan de oorlog" schaart, kan de vrede aan de volkeren gewaarborgd worden", zo stelde zij.

In ditzelfde jaar had de eerste viering van de Internationale Vrouwendag in Nederland plaats. In Amsterdam werd een grote meeting gehouden, waar Heleen Ankersmit het woord voerde. Na lange strijd was hier in 1910 bereikt dat in het ontwerp-grondwetsherziening het algemeen kiesrecht voor vrouwen werd opgenomen.

Later in de 30-er jaren in de tijd van economische crises demonstreerden de vrouwen die door de werkloosheid het zwaarst getroffen waren, voor genoeg eten voor hun kinderen en het recht op arbeid voor zichzelf en hun mannen. Steeds meer kwam 8 maart ook in het teken van het antifascisme te staan. Gedurende de fascistische bezetting werd de 8e maart (zelfs in het concentratiekamp Ravensbrück) vaak illegaal gevierd. In 1970 lag de nadruk bij de viering van de internationale vrouwendag op solidariteit met de Vietnamese vrijheidsstrijd.

De laatste jaren wordt de viering van de internationale vrouwendag steeds meer in ere hersteld. Immers, de problemen waar het toen om ging: de onderdrukking van de vrouw en de grote oorlogsdreiging zijn nu aktueller dan ooit.

Nog steeds is er geen gelijke beloning voor man en vrouw en zijn er geen goede voorzieningen voor werken de vrouwen. De crises drukt de vrouwen (die meestal uit financiële nood vaak werken uit het arbeidsproces; de bezuinigingen op de kollektieve voorzieningen maken het de vrouw vaak onmogelijk te werken of studeren en veroorzaken veel werkloosheid onder vrouwen; loonverlaging t.g.v. werkloosheid van je man werkt door in de huishoudportemonnee, enz. Nog steeds is een fundamenteel democratisch recht van de vrouw, nl. om zelf te beslissen omtrent abortus, niet gegarandeerd. En dat zal de eerste jaren ook niet gebeuren, als het aan Van Agt ligt...

WIJ VROUWEN EISEN:

**ABORTUS UIT
HET WETBOEK
VAN STRAFRECHT**

**ABORTUS
IN HET
ZIEKENFONDSPAKKET**

**DE VROUW
BESLIST**

Landelijk sekretariaat Wij Vrouwen Eisen,
Postbus 1147, Leiden.
Postgiro 37 50 263 t.n.v. Wij Vrouwen Eisen.

Al herhaalde malen heeft hij te kennen gegeven de sluiting van de Bloemenhove-kliniek als een van de voornaamste doelstellingen van zijn abortusbeleid te beschouwen. Omdat ook de studenten belang hebben bij een goede abortus-wetgeving, heeft de GSB de 8e maart ook in het kader van de abortus-strijd gezet. Maar ook wilden we toen duidelijk ma

Dries van Agt.

ken, dat vrouwen nu -net zo sterk als in 1910- een taak hebben in de strijd tegen de N-bom, die een versnelling van de bewapeningswedloop betekent en daarmee een van de grootste bedreigingen voor de wereldvrede is.

Verbetering positie van de vrouwelijke student.

Abortus- en N-bom-akties zijn niet de enige acties waarmee de werkgroep Vrouwenproblematiek van de GSB aan het werk gaan op de universiteit. Op bijna alle gebieden waarop we als studentenvakbond werken, wordt het duidelijk dat vrouwelijke studenten in een andere situatie zitten dan de manlijke. Er studeren bijv. veel minder vrouwen dan mannen aan de universiteiten, het studieverloop onder vrouwen is groter, etc. Door de stops, m.n. bij letteren en rechten waar veel vrouwen studeren, worden m.n. vrouwen getroffen. Het beroepsperspektief ligt, m.n. ook gezien de grote werkloosheid, moeilijker voor vrouwen. Door de herstructurering en de direkte bezuinigingen t.a.v. het W.O. worden projekten die zich bezig houden met vrouwenproblematiek, evenals de andere projekten, ernstig bedreigd in hun bestaan.

Als studentenvakbond heeft de GSB een duidelijke taak in de strijd voor verbetering van de positie van de vrouwelijke student, daarom zijn we bezig een werkgroep Vrouwenproblematiek op te zetten. Er wordt o.a. gediscussieerd over de mogelijkheid om een crèche-actie te beginnen, over het stimuleren van vrouwenstudies, het bestrijden van vooroordelen in de wetenschap, enz.

Verbetering van de positie van de vrouwelijke student moet een integraal onderdeel van de vakbondsstrijd zijn. Hoe en waarmee we precies aan de gang gaan wordt besproken op het seminar van 15 maart. De werkgroep Vrouwenproblematiek vergadert voorlopig dinsdags om half 1 op Visserstr. 46.

29 maart Ga stemmen!

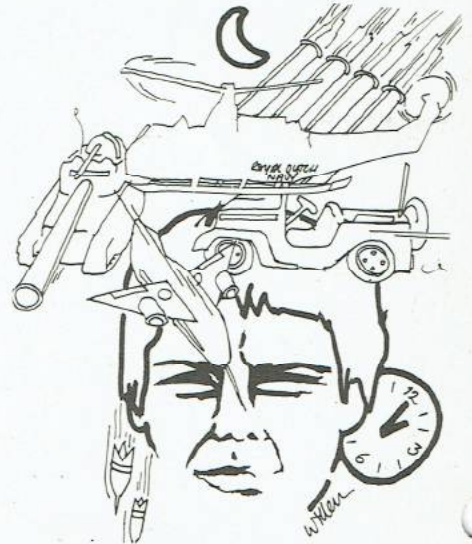
Op woensdag 29 maart a.s. worden de verkiezingen gehouden voor de provinciale staten van Groningen. Iedereen heeft waarschijnlijk al een oproepingskaart in z'n brievenbus gekregen. Als dat niet het geval is moet je zo snel mogelijk naar de gemeente-secretarie lopen (of fietsen) om te controleren hoe dat zit.

29 maart wordt dus een belangrijke dag voor de provincie Groningen; want in de provinciale staten vallen beslissingen over bijv. de werkgelegenheid in de streek (zie N.S. 3 en 4 over de kartonindustrie, en N.S. nr. 15 (6e jrg.) over de KSH) en de opslag van radioactief afval in de zoutlagen (zie N.S. vorig jaar over het Volkscongres). Dat zijn dingen die de studenten aan de RUG ook raken. Het besef van de plaats van de universiteit in de regio - als grootste werkgever, als dienstverlenende instelling -, het besef dat studenten niet "tijdelijk logeren" in Groningen, maar gewoon een onderdeel van de bevolking zijn, en daarom net zo goed betrokken zijn bij problemen als militarisering en afval-dumping; dat besef moet op 29 maart onder woorden gebracht worden door te gaan stemmen. (En wel op een linkse partij, want de rechtse partijen doen in ieder geval niks

aan deze problemen.)

Voor de provinciale staten is een lijstverbinding tot stand gekomen tussen de 4 linkse partijen PvdA, CPN, PPR en PSP. Een lijstverbinding die er voor zorgt dat er geen linkse 'rest-stemmen' rechts (CDA, VVD, SGP, GPV) 'rest-zetels' oplevert. Maar, het is geen programma-tisch akkoord; dus het maakt wel degelijk uit op welke partij van deze 4 je stemt. Het komt dan ook nog steeds neer op een inhoudelijke, politieke keus; een vergelijking van de standpunten.

Aangezien de verkiezingen net rond pasen vallen, en veel mensen misschien 29 maart nog niet in Groningen terug zijn, even een paar tips i.v.m. machtigingen e.d. Je kunt een andere kiezer in hetzelfde kiesdistrict machtigen je stem uit te brengen, door de oproepingskaart zodanig in te vullen en te ondertekenen.

Wil je op een ander stemburo gaan stemmen, dan moet je voor 23 maart je oproepingskaart laten omzetten in een kiezerslegitimatiekaart. Daarvoor moet je wel naar de gemeente-secretarie gaan. Ga stemmen, stem links!

(Advertentie)

Nieuw!
**NEUTRONEN-
BOM!!!**
spectaculaire
verlaging vande
atoom-
drempel!

**PLUS-
PUNTEN:**

- * schuimt, maar kan niet trassen
- * doodt alle huishoud-bacteriën (mensen, dieren, planten) maar laagt waardevolle spullen (huizen, auto's, fabrieken) onaangetast
- * gemakkelijk te vervoeren (past ook op uw houwtizer!)
- * met vergrote stralingsopbrengst
- * bij uitstek geschikt voor toepassing in Europa (dus ook in uw land!)

**maakt wél dood,
maakt niet stuk!**

INTRODUCTIE-AANBIEDING:
nu met (gratis) lachende doodskop-sticker
KORTING VOOR NATO-LEDEN!

BRD

Vervolg van pagina 7.

groeperingen schijnbaar onaantastbaar, maar er kan niet voldoende op gewezen worden dat dit verschijnsel een groot gevaar is voor de staat die er prat op gaat dat zij "immer noch die democratische en freiheitliche Grundordnung besitzt, die je ein Deutscher Staat hatte", alhoewel daar niet veel voor nodig is.

Janne Geraerds
René Paulissen
Snikkel

PAW

richten om lid te KUNNEN worden die zo ook (met uitzondering van afd. A) door de afdelingen waren geformuleerd. Maar...je moet voor die werkzaamheden wel een staflid bereid vinden je te begeleiden. Nu is de kans dat dat niet lukt m.n. bij orthopedagogiek en algemene zeer groot. Dus werd voor gesteld de doktoraalstudenten als vaste categorie lid te maken, zodat eventuele willekeur zou worden ingedamd. Dit zou dan gelden tot de herprogrammering van kracht gaat (omdat dan tav. het doktoraal programma andere verplichtingen optreden). Dit ter rug vallen op een voorstel dat vroeger nota bene door het grootste deel van de negen beroepsschrijvers zelf ingebracht was op hun afdelingen, was dus noodzakelijk geworden, omdat je geen rekening meer kon houden met de specifieke afdelings-situaties (die bij C en B gunstiger zijn dan bij D en A). Het ging om een uniforme tekst. Dus iedereen moest "beschermde" worden. Wel nu alle studenten-amendementen werden met steun van het TAP aangenomen. Maar de aanwezige stafleden hadden kennelijk al bestloten een andere tactiek te volgen. Ze discussieerden

nergens over; ze wilden stemming steeds. Ook toen de doktoraalstudenten door de GSB-fraktie "ingeleverd" zouden worden -mits de staf met de rest akkoord ging; wat in feite een grandioze fout was van de fraktie.

Die doktoraalstudenten bleven dus (achteraf: gelukkig) staan. De studenten, die goede stafleden en tappers hebben inmiddels een werkkomitee gevormd (30 mensen) die een actie aan het voorbereiden is. Men is bang dat het CvB, op grond van haar eigen neiging de WUB minimaal te interpreteren en op grond van het beroep, in Zal grijpen. Omdat het om de zeggenschap over eigen onderwijs en onderzoek gaat - en dat is niet niks - komt men bij PAW in verweer. Zoals wellicht bekend is men bij PAW nogal bezig met participatie- en inspraakprojecten. Welnu, van die zgn. democratische houding moet ook intern maar iets blijken, vinden de aktievoerders. Men voert een handtekeningaktie en op 21 maart houdt men op de Grote Rozenstraat 15 (om 1 uur) een Algemene vergadering van waaruit men met handtekeningen naar het CvB stapte. Ook worden daar verdere aktievormen besproken!

(advertentie)

REGEN BOOG

Stichting Drukkers C Regenboog
Zoustraat 14
Groningen
Telefoon 128370

Internationale nieuwe scene bracht werkbezoek Scènes uit een strijdbaar toneel

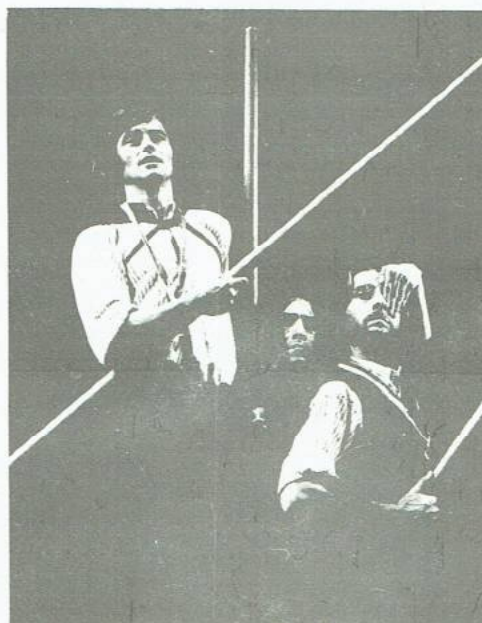
Hte is al diep in de nacht als de Internationale Nieuwe Scene haar eerste in formele kennismakingsavond in Groningen afsluit. Boeiende gesprekken, voluit meegezongen liederen en de werksame atmosfeer van het Kruidhuis. De INS is een week te gast in de stad waarmee een theatergeheugen gestalte krijgt dat, niet alleen voor de vele bezoekers, maar ook voor de scene zelf, een allerszins waardevol experiment zal blijken. De tweede dag gaat men meteen aan de slag met de groep 'Werk in uitvoering'. Men wisselt informatie uit over achtergronden en praktijk van beide groepen en er werden improvisaties gedaan. Daarbij kwamen beide groepen tot een verrassende verdieping van eigen werk. 's Avonds vertellen leden van de groep voor een belangstellend publiek over hun geschiedenis, hun theater-traditie en hun hedendaagse praktijk. Donderdagmiddag vindt een vergelijkbare discussie plaats tussen de INS en studenten die een recente Studium Generale over maatschappijkritisch theater hebben gevolgd. Woensdagmiddag en avond bezoeken zij het grootste deel van de tijd de toneelgroep Zuidelijk Afrika met wie zij samenwerken rond de produktie 'Zwijgen is Goud'.

Dario Fo.

HET KOLLEKTIEF.

Het kollektief is begonnen met een aantal acteurs die eind jaren zestig uit het Amerikaanse repertoiretooneel stapten. Ze wilden niet langer werken binnen de ondemokratische besluitvormingsstructuur van het schouwburgtooneel, waarin de directeur bepaald welk stuk gespeeld wordt, wie regisseert en wie acteert. Deze groep 'losse acteurs' ontwikkelde in krap 6 weken de produktie "Mistero Buffo" naar de italiaanse schrijver, regisseur en acteur Dario Fo. De produktie werd een enorm succes en vond niet alleen weerklank bij 't gangbare schouwburgpubliek, maar onder brede lagen van de bevolking, mn. onder de arbeiders. Aktie- en arbeiderskomitees gingen er zelfs toe over opvoeringen van de produktie zelf te organiseren. Zij huurden de schouwburg af, vroegen de groep te komen spelen en zetten discussies met het publiek op touw, waarin naar aanleiding van de voorstelling over de actuele situatie van de arbeiders werd gesproken. Ook speelde de groep de produktie in kerkgebouwen voor kerkelijk publiek. De talrijke discussies rond de voorstelling hadden een geweldig politiserend effect op de groep. Men besloot het niet bij deze ene produktie te laten, maar een vaste theatergroep te vormen, die dan met de opbrengsten van voorstellingen mischien net een minimumloon voor haar leden zou kunnen realiseren. Vijfentwintig acteurs sloten zich aaneen en diskussieerden drie maanden lang, dag in dag uit, over doelstelling, werkwijze e.d. Hieruit volgde een principiële stellingname voor politiek theater. theater ter ondersteuning van de strijd van de uitgebuite klasse tegen de onderdrukking, en voor vestiging van een socialistische maatschappij. De kontakten en samenwerking met de arbeidersbeweging moesten worden uitgebouwd en de groep koos voor de thea-

tervormen van Dario Fo als raamwerk van een theaterinhoud die de Belgische onderdrukkingssituatie tot onderwerp had.

DARIO FO.

Dario Fo studeerde architectuur aan de academie in het Italiaanse Brera. Aldaar ontwikkelde hij zich tot een fel marxistische student. Hij richtte een politiek theatergroepje aan het instituut op en ontdekte zo de kracht van het middel theater. Op 35-jarige leeftijd ontmoette hij zijn latere vrouw Franca Rame, dochter van een theater- en circusfamilie. Geïnspireerd door de enorme schatten aan overgeleverde informatie die zij had verzameld, staakte Dario zijn architectuurstudie en stortte hij zich in de studie van de Italiaanse theatertraditie, die via de Commedia dell'arte haar uiteindelijke oorsprong vindt in het volkstheater.

Op basis van deze grondige studie ging Dario over tot het schrijven van theaterstukken waarin hij de oude theatervormen, waarin jongleurs de centrale rollen vervullen, hanteert om de hedendaagse politieke situatie in Italië aan de orde te stellen. In 1969 tijdens de grote verkiezingen in Italië ("hete herfst"), koos Dario definitief voor een politiek theater in dienst van de arbeidersstrijd.

Hij bouwde in samenwerking met talloze arbeiderskomitees een enorm theatercircus op, waarin hij met zijn stukken de actuele politieke vraagstukken in Italië op uiterst felle wijze aan de orde stelt. Sinds 1969 schreef Dario Fo zo'n tien theaterstukken die hij tevens regisseerde en speelde.

Op het moment schrijft hij een stuk over terrorisme. Zijn voorstellingen worden ondanks de enorme politieke druk van rechts, massaal ondersteund en bijgewoond.

Een voorstelling georganiseerd door een van de arbeiderskomitees met 3000 man publiek is geen uitzondering.

Een volgende keer gaan we nader in op de huidige concrete praktijk van de nieuwscene, waarbij ook verslag wordt gedaan van de rest van hun bezoek aan Groningen.

TOONEEL

KALENDER

De kalender van gebeurtenissen die je even in je agenda moet schrijven:

- 15 Maart organiseert de GSB een

seminar over vrouwenstrijd aan de universiteit. Plaats Kraneweg 74 (filosofie) aanvang acht uur.

- 18 en 19 maart zijn de twee belangrijke actiedagen rond de neutronenbom in Amsterdam. Op 18 Maart het

internationaal forum, op 19 maart de demonstratie.

- 22, 23 en 24 maart a.s. organiseert de GSB haar paasseminar. Informatie over plaats, agenda etc. kun je krijgen op het GSB-kantoor.

DONDERS'

Toch is het merkwaardig. Jarenlang speelt ie op z'n rechtempoot in het CDA en als ie dan eindelijk, juist in een op en top rechts kabinet, z'n droom weet te verwezenlijken dus minister mag worden, dan wordt ie door Van der Klauw al na een paar maanden plat op z'n bek gefrommeld. Kruisinga moest gekruisigd. Omdat ie tegen de bom was. Aan die indruk kun je je niet onttrekken.

En daarmee caramboleert het CDA opnieuw vierkant door de mand. (Wie oren heeft om te horen, Joop, die hore). In opdracht van het gemobiliseerde kerkvolk moesten de 'christenleiders' - die Elseviërs Belastinggids intussen beter blijken te lezen dan de Bijbel - zich verzetten tegen de neutronenbom. Het kon echter zo goed en met name zo kwaad niet gaan of ze wisten er wel weer een halfzachte opstelling van te bakken. Maar dat mag niemand meer verwonderen. Wie pornografie weet te definiëren als "verlekkeren aan, in gezelschap van 49 anderen" en wie het recht op abortus als strijdig met de eerbied van het leven weet te bestempelen... nou die kan ook een bom tot een van God gegeven kadeautje bombarderen. De kamer - inclusief het CDA - is redelijk om, maar de regering - inclusief het CDA - is nog altijd niet van de dwalingen harenswegen gekeerd.

Al met al kunnen de salvende toespraken van de christendemokraten dan ook maar moeilijk verhalen dat het niet de Here Jezus Christus is, maar nog altijd Joseph Luns die in het CDA het hardot aan de touwtjes trekt. Net terug van een tochtje naar Noorwegen - Kruisinga achterna - valt hij Nederland binnen om daar Aantjes en z'n onthutste korvuten weer wat meer respect voor de NAVO in te peperen: Niets te maken met de raad van kerken, niets te echaften met de Nederlandse Bisschoppenconferentie: steune die neutronenbom. Denk aan je kinderen, je verloofde, de buurvrouw en je grijze vader: hoeft ze voor het barbarendom duo ga akkoord met die bom.

Aldus Luns.

Wat doet het CDA? Enkel wat rammelen aan de "ijzersterke" redenering die Van der Klauw heeft bedacht als handreiking naar 'onze' bekakte secretaris-generaal? (Om te ontwapenen dient men eerst te bewapenen anders valt er niets te ontwapenen; wat ongeveer hetzelfde is als dat we tegen elke ontwikkelingsfase in het UC-project 'ja' moeten zeggen: er altijd bijblijven om weg te kunnen blijven; zie ook Oranje en Argentinië)

Het lijkt potdomme wel of de gelovigen eerst Gods Huis moeten bezetten voor het tot die afgedwaalde schapen doordringt dat het maar beter is te luisteren naar de stem van de vreedzame kudde, dat miljoenenleger, die heerschaar aan de basis die nu mede de strijd tegen Carter en Luns heeft aangeboden.

Wat wij niet moeten doen echter, is afwachten wat het CDA gaat doen. We moeten ze domweg dwingen overstag te gaan, bakzeil te halen, het roer om te gooien opdat we niet de boot ingaan.

Een miljoen handtekeningen. Dat is veel en dat is prachtig. Maar zondag 19 maart gaan we demonstreren in Amsterdam en dan op weg naar het tweede miljoen. Zodat zelfs de christendemokraten er niet omheen kunnen: de neutronenbom mag niet in produktie worden genomen. Nu het zelfs de Volkskrant is opgevallen dat er een aktie wordt gevoerd kan niemand zich meer verschuilen achter 'informatiegebrek'. Bovendien: of je nou van een bom of van een granaat spreekt, alstie valt maakt dat geen barst meer uit. (Nou ja, die barst dus juist wel)

Ik vraag me af of die pilaarheiligen van het CDA echt denken dat ze wel overeind zullen blijven staan. Of ze er serieus vanuit gaan dat hun lichaam als Tempel Gods geen schrammatje zal oplopen. Geloven is leuk maar je kunt het verlangen naar de hemel ook overdrijven. Maar goed, God weet beter en de meeste van z'n kinderen ook. Zelfs die in de Universiteitsraad. Alleen wilden niet alle tegenstanders van de bom de motie daartegen oetwonen: sommigen oetwonden tegen of onthielden zich.

"De motie is er alleen ter meerdere eer en glorie van de GSB" zei professor van der Woude en daarom stemde hij niet vóór. Niet omdat hij voor die bom was, maar gewoon omdat de GSB met die bom, pardon die motie kwam. En dat verandert natuurlijk wel het één en ander aan de aard van die bom. Heeft die man de steunlijst al onder z'n neus gehad? Wellicht dat het geachte grote licht nog een kwartje over heeft voor de aktie. Je weet nooit met zulke principiële gasten. Een heel ander 'argument' tegen de motie was, dat de U-raad zo de politiek binnen de Universiteit haalde: men niet veel als men jarenlang op de ivoren voren blijft hangen. Wis en waarachtig. Ook de langzamerhand veel van z'n vroegere elan verliezende prof. Pen ging fraai de bocht uit: hij was tegen de griep- zei die- en daar nam hij ook geen moties tegen aan; de neutronenbom als natuurverschijnsel! Wat een gevoel voor gradatie, niet? Het zoutst werdde pap echter gegeten met de liberale PSF-generaal Reinout van Bruggen: de motie ging voorbij aan de positieve invloeden van de bom. Tegen zijn, betekent dat je de SALT-besprekingen tussen Amerika en Rusland naar de knoppen helpt. En zoets werd dan ooit door Smid, Weening en Abrahamse tot 'progressief alternatief' voor de GSB gedoopt. De PSF heeft in ieder geval één zetel te veel dit jaar, dat is duidelijk.

Goed 19 maart dus in Amsterdam. Breek die bom de benen, niet jezelf.

Ben Donders

Ben Donders.

DE NEUTRONENBOM: MAAKT WEL DOOD, MAAR NIET STUK

NAAM:

ADRES:

STUDIERICHTING:

PLAATS:

NAIT SOEZ'N

UITVAAR VAN DE DORPSENE VLUCHTVERBOD

NAIT SOEZ'N

UITVAAR VAN DE DORPSENE VLUCHTVERBOD

NAIT SOEZ'N

UITVAAR VAN DE DORPSENE VLUCHTVERBOD

WORDT LID VAN DE

GSB. GIRO: 1229746.

TEL: 114597

of: 114598

WORDT LID VAN DE GSB, GIRO: 1229746. TEL: 114597
of: 114598